

F. t. l. vedr. kriminalloven m.v. for Grønland

Lovforslag nr. L 265. Fremsat den 2. maj 1996 af Justitsministeren (Bjørn Westh)

Forslag

til

Lov om ændring af kriminalloven og retsplejeloven for Grønland

(Administrativ udstationering til Grønland af indsatte i Anstalten ved Herstedvester og tvangsfuldbyrdelse af offentlige krav)

§ 1

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 13. februar 1979, som ændret senest ved lov nr. 298 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 102 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Justitsministeren kan bestemme, at personer, der i medfør af *stk. 3* er dømt til anbringelse i anstalt i Danmark, skal overføres til anstalt i Grønland, når det må anses for formålstjenligt og foreneligt med hensynet til retssikkerheden. Viser den dømte sig uegnet til ophold i anstalt i Grønland, eller viser denne anbringelse sig ikke at give tilstrækkelig sikkerhed, kan justitsministeren bestemme, at den pågældende skal tilbageføres til anstalt i Danmark. Justitsministeren kan bemyndige Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn til at træffe afgørelse efter 1. og 2. pkt.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter *stk. 5* og 6.

2. I § 104, *stk. 2*, indsættes efter 2. *pkt.*:

»§ 102, *stk. 4*, finder tilsvarende anvendelse.«

§ 2

I lov om rettens pleje i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 99 af 21. marts 1984, som ændret

dret senest ved lov nr. 1082 af 20. december 1995, foretages følgende ændringer:

1. I *kapitel 7, § 1*, indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* En fordring kan desuden tvangsfuldbyrdes, når dette for sagsområder, der hører under hjemmestyret, er fastsat ved landstingslov eller landstingsforordning.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

2. *Kapitel 7, § 12, stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Tvangsfuldbyrdelse af pengekrav ved tilbageholdelse i udbetaling af penge, der tilkommer skyldneren, kan ske for fordringer omfattet af § 1, *stk. 2*, nr. 1, 2, 4, 5 og 6, samt når dette for sagsområder, der hører under hjemmestyret, er fastsat ved landstingslov eller landstingsforordning.«

3. I *kapitel 7* indsættes efter § 23:

»§ 23 a. Inden for rammerne af bestemmelserne i dette kapitel kan der efter forhandling med justitsministeren ved landstingslov eller landstingsforordning fastsættes nødvendige, supplerende bestemmelser om inddrivelse af fordringer inden for sagsområder, der hører under hjemmestyret.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 1996.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslagets formål er at skabe mulighed for, at der administrativt kan træffes beslutning om udstationering af indsatte i Anstalten ved Herstedvester til grønlandsk anstalt, jf. pkt. 2 i de almindelige bemærkninger.

Et andet element i lovforslaget er at bemyndige Grønlands Hjemmestyre til i hjemmestyrelovgivningen at fastsætte visse regler om tvangsfuldbyrdelse af offentlige krav, jf. pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

2. Indførelse af adgang til administrativ udstationering til Grønland af indsatte i Anstalten ved Herstedvester m.v.

2.1. Denne del af lovforslaget bygger på en indstilling fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission. Retsvæsenkommissionen er nedsat i april 1994 af Justitsministeriet efter forhandling med Grønlands Hjemmestyre, og kommissionens opgave er at foretage en gennemgribende revision af det grønlandske justitsvæsen.

Efter kommissoriet er kommissionsarbejdet – der forudsættes at vare 3-4 år – ikke til hinder for, at der på enkelte områder gennemføres særligt påtrængende ændringer. Kommissionen kan eventuelt forlods komme med forslag herom.

Retsvæsenkommissionen har drøftet, om der forlods bør stilles forslag om indretning af en lukket anstalt i Grønland, der kunne rumme de personer, der i dag afsoner i Anstalten ved Herstedvester. Kommissionen har imidlertid besluttet *ikke* forlods at stille forslag herom. Baggrunden herfor er navnlig, at man ønsker at vurdere placeringen af Herstedvesterklientellet i sammenhæng med udformningen af det samlede anstaltssystem i Grønland og i sammenhæng med udviklingen af det grønlandske psykiatriske behandlingssystem.

I stedet har kommissionen foreslået Justitsministeriet, at der gennemføres visse forbedringer af forholdene for de grønlandske indsatte i Anstalten ved

Herstedvester, indtil nedsendelsen til Danmark kan ophøre.

De fleste af Retsvæsenkommissionens forslag – der navnlig angår afsoningsforholdene i Anstalten ved Herstedvester – kan gennemføres administrativt, og Direktoratet for Kriminalforsorgen har taget skridt til at gennemføre disse forslag. Disse forslag omfatter bl.a. flere aktiviteter for grønlænderne i anstalten og forbedring af kontakten med de indsatte familie i Grønland. Endvidere skal der skabes grundlag for, at indsatte kan være til stede i det retsmøde i kredsretten i Grønland, hvor der træffes afgørelse om, hvorvidt deres foranstaltning skal ændres til anbringelse i grønlandsk anstalt.

To forslag giver anledning til overvejelse om gennemførelse af lovændringer. Det drejer sig om forslaget om udstationering af grønlandske indsatte til Grønland, jf. nedenfor pkt. 2.2., og forslaget om indførelse af adgang til at fastsætte vilkår om behandling til udstationerede og andre anstaltsafsonere i Grønland, jf. nedenfor pkt. 2.3.

2.2. Efter de gældende regler i kriminallovens § 102, stk. 3, jf. stk. 2, kan visse farlige kriminelle dømmes til *tidsubestemt anbringelse* i »en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark«. Inden for rammerne af det eksisterende anstaltssystem sigtes der hermed til Anstalten ved Herstedvester, jf. Folketingstidende 1977-78, Tillæg A, sp. 3548.

Retten kan også efterfølgende bestemme at overføre en person, der er dømt til tidsbestemt eller tidsubestemt anbringelse i anstalt i Grønland, til Anstalten ved Herstedvester, jf. kriminallovens § 104, stk. 2. Inden for de seneste 10 år er det dog kun forekommet én gang, at en person i medfør af denne bestemmelse har afsonet en tidsbestemt straf i Herstedvester.

Afgørelsen om anbringelse i Anstalten ved Herstedvester efter disse bestemmelser kan senere ændres af retten i medfør af kriminallovens § 104, stk. 4, jf. til dels § 102, stk. 3, 2. pkt. Som led i et udslningsforløb vil foranstaltningen typisk blive ændret til anbringelse i anstalt i Grønland, inden prøveløsladelse finder sted efter kriminallovens § 108.

Der er efter kriminallovens § 108, jf. henholdsvis § 102, stk. 3, 2. pkt., og § 104, stk. 5, principielt mulighed for, at retten kan træffe bestemmelse om prøvelsladelse af tidsbestemt anbragte direkte fra Anstalten ved Herstedvester. Denne fremgangsmåde har dog ikke været anvendt i praksis i hvert fald i de sidste 10 år.

Med henblik på at tilvejebringe et bedre grundlag for en egentlig foranstaltningsændring efter kriminallovens § 104, stk. 4, foreslår Den Grønlandske Retsvæsenkommission, at der etableres en ordning, hvorefter der administrativt kan træffes beslutning om *udstationering* til grønlandsk anstalt som forberedelse til ændring af foranstaltningen til anbringelse i grønlandsk anstalt og efterfølgende løsladelse.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der ved en ændring af kriminalloven skabes lovhjemmel for en udstationeringsordning som foreslået af kommissionen. Kompetencen til at træffe afgørelse i sager om udstationering foreslås tillagt justitsministeren med mulighed for delegation til Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn. Der henvises herom til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1.

Det findes ikke betænkeligt at lade en administrativ myndighed træffe afgørelse om tilbageførsel til Anstalten ved Herstedvester, da anbringelse dér ligger inden for rammerne af den oprindelige dom (eller foranstaltningsændring), og da den dømte eller dennes bistandsværge har mulighed for at anmode retten om en egentlig foranstaltningsændring til anbringelse i anstalt i Grønland efter kriminallovens § 104, stk. 4, eller om løsladelse endeligt eller på prøve efter kriminallovens § 108. Hensigten med udstationeringsordningen er i øvrigt netop gennem en adgang til på en hurtig og enkel måde at tilbageføre den dømte til Anstalten ved Herstedvester, hvis det er påkrævet, at skabe mulighed for på et lidt tidligere tidspunkt end ellers administrativt at overføre den pågældende til anstalt i Grønland.

2.3. I indstillingen fra Den Grønlandske Retsvæsenkommission anføres, at i det omfang, der skabes lovhjemmel til en udstationeringsordning (jf. ovenfor pkt. 2.2.), bør der samtidig skabes hjemmel til at fastsætte *vilkår om behandling* for de pågældende under udstationeringen. I den forbindelse foreslås, at der skabes hjemmel til at fastsætte tilsvarende vilkår over for anstaltsafsonere i Grønland i øvrigt i tilknytning til, at de pågældende får udgang fra anstalten. Et sådant vilkår vil navnlig kunne angå medicinsk, kønsdriftsdæmpende behandling (»medicinsk kastration«) eller behandling mod misbrug af alkohol (f.eks. med Antabus).

En tilsvarende anbefaling findes i »Betænkning

vedrørende kriminalpolitiske spørgsmål i Grønland« (1990), s. 55.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der skabes hjemmel for at fastsætte vilkår om behandling som foreslået af kommissionen.

Det bemærkes i den forbindelse, at afsoningsforholdene i grønlandske anstalter adskiller sig fra afsoningsforholdene i danske fængsler, idet den dømte i Grønland ikke i samme grad adfærdsses fra samfundet under anstaltsopholdet, jf. herved Leif Senholt: Den grønlandske kriminalret, bind 2 (1984), s. 375-378. De karakteristiske træk ved et grønlandsk anstaltsophold er således bl.a.:

- at de dømte normalt har almindelig beskæftigelse ved arbejde på byens arbejdspladser med sædvanlig løn eller er under uddannelse på de almindelige uddannelsesinstitutioner, og
- at de dømte i almindelighed har tilladelse til at tilbringe en væsentlig del af fritiden uden for anstalten.

Anstaltsopholdet har dog ikke karakter af et såkaldt natfængsel, da tilsyn og kontrol med de dømtes beskæftigelse og deres økonomi er et centralt led i fuldbyrdelsen.

Med den mindre sikkerhed og de større friheder, der således er forbundet med ophold i grønlandsk anstalt, vil det ofte være relevant at fastsætte vilkår om behandling i forbindelse med udstationering fra Anstalten ved Herstedvester. Tilsvarende gør sig gældende for øvrige anstaltsafsonere i Grønland i tilknytning til, at de pågældende får tilladelse til udgang fra anstalten.

Spørgsmålet er imidlertid, om regler på dette område kan fastsættes administrativt, eller om de kræver særskilt lovhjemmel.

I Danmark kan der stilles relevante vilkår om behandling i tilknytning til, at der meddeles tilladelse til udgang, jf. § 10 i cirkulære nr. 31 af 18. marts 1986 om udgang til indsatte, som ændret bl.a. ved cirkulære nr. 8 af 10. januar 1994 og senest ved cirkulære nr. 46 af 4. april 1995. Dette cirkulære er udstedt i medfør af § 24 i bekendtgørelse nr. 423 af 21. juni 1973 om fuldbyrdelse af frihedsstraf og § 24 i bekendtgørelse nr. 422 af 2. juni 1973 om behandling af personer, der anbringes i forvaring. Disse sidstnævnte bestemmelser har hjemmel i straffelovens § 49, stk. 1, hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om fuldbyrdelse af fængsel og hæfte, og straffelovens § 74, hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om behandlingen af personer, der anbringes i forvaring.

Spørgsmålet om lovregulering af straffuldbyrdelse i Danmark overvejes for tiden af Straffelovrådet på

grundlag af betænkning nr. 1181/1989 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv.

For Grønland findes i kriminallovens § 120, stk. 2, en bestemmelse svarende til straffelovens § 49, stk. 1, og § 74. Efter kriminallovens § 120, stk. 2, fastsætter justitsministeren således nærmere regler om fuldbyrdelse af foranstaltninger efter kriminalloven.

Denne bestemmelse giver efter Justitsministeriets opfattelse den nødvendige hjemmel til – på samme måde som i Danmark – administrativt at fastsætte regler om relevante vilkår om behandling. Justitsministeriet vil derfor tage initiativ til, at der i de administrative regler om fuldbyrdelse af anstaltsophold i Grønland – som for tiden er under revision – optages regler herom. For så vidt angår udstationering fra Anstalten ved Herstedvester vil den dømtes accept af et relevant vilkår om behandling – f.eks. om at fortsætte en påbegyndt medicinsk, kønsdriftsdæmpende behandling – indgå med betydelig vægt i vurderingen af, om udstationering er foreneligt med hensynet til retssikkerheden, jf. det foreslåede § 102, stk. 4, 1. pkt.

Det bemærkes, at det for Grønlands vedkommende på samme måde som i Danmark må overvejes ved lov at fastsætte regler om fuldbyrdelse af idømte sanktioner. Dette spørgsmål indgår i overvejelserne i Den Grønlandske Retsvæsenkommission. Justitsministeriet finder ikke, at der forud for disse mere generelle overvejelser er anledning til ved lov særskilt at regulere adgangen til at fastsætte vilkår om behandling.

3. Tvangsfuldbyrdelse af offentlige krav

3.1. Landsstyremedlemmet for Økonomiske Anliggender har den 3. oktober 1995 i Grønlands Landsting fremsat forslag til landstingslov om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige.

Forslaget til landstingslov er udarbejdet på baggrund af en redegørelse fra Skattedirektoratet om arbejdet på inddrivelsesområdet. Hensigten med forslaget er at forbedre mulighederne for inddrivelse af det offentliges (hjemmestyrets og de grønlandske kommuners) tilgodehavender hos borgere og virksomheder samt at forebygge, at der opstår restancer til det offentlige.

Forslaget omfatter bl.a. regler om, at visse offentlige krav kan tvangsfuldbyrdes, herunder ved lønindeholdelse, regler om indtrædelse (modregning) i skyldners overskydende skat, ægtefællers solidariske hæftelse for husleje, betaling af daginstitutionsplads m.v., regler om betydningen af restancer ved antagelse af private virksomheder til at udføre arbejde eller

levere varer eller tjenesteydelser til det offentlige samt regler om tredjemands oplysningspligt.

3.2. Ifølge hjemmestyreordningen er retsplejen et rigsanliggende.

Det kunne dog overvejes, om der efter hjemmestyreordningen er noget til hinder for, at det ved landstingslov eller landstingsforordning – inden for et sagsområde som efter hjemmestyreloven hører under hjemmestyret – som et accessorium til (dvs. som led i) den materielle regulering fastsætte visse regler af retsplejemæssig karakter, som er nødvendige som led i den materielle regulering.

For at undgå tvivl om hjemmestyrets beføjelser i denne sammenhæng foreslår Justitsministeriet imidlertid, at hjemmestyret ved ændring af den grønlandske retsplejelov udtrykkeligt bemyndiges til at fastsætte de regler, der er indeholdt i forslaget til landstingslov af 3. oktober 1995. Der henvises herom til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2.

3.3. Baggrunden for, at de regler af retsplejemæssig karakter, der foreslås fastsat i landstingsloven, ikke foreslås indarbejdet i den grønlandske retsplejelov, er, at Den Grønlandske Retsvæsenkommission (jf. ovenfor pkt. 2.1.) for tiden overvejer en gennemgribende revision af retsplejeloven, herunder lovens bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse.

Justitsministeriet har ikke fundet at burde foretage sådanne ændringer i den grønlandske retsplejelov forud for disse mere generelle overvejelser om bl.a. den fremtidige placering af fogedmyndigheden og af lovgivningskompetencen på tvangsfuldbyrdelsesområdet. På den anden side har Justitsministeriet heller ikke fundet at burde modsætte sig hjemmestyrets forslag, der bl.a. er begrundet i meget store restancer til det offentlige i Grønland.

Hensigten med forslaget er således alene at gøre det muligt for hjemmestyret at foretage nødvendige forbedringer af mulighederne for inddrivelse af offentlige krav og forebyggelse af restancer, indtil der på baggrund af Retsvæsenkommissionens betænkning kan tages endelig stilling til spørgsmålet om den fremtidige regulering vedrørende tvangsfuldbyrdelse i Grønland, herunder om lovgivningskompetencen på området.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for staten af betydning.

Lovforslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

7. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos Grønlands Hjemmestyre samt hos landsdommeren og politimesteren i Grønland.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilaget til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget indebærer, at der bliver mulighed for administrativt at udstationere grønlandske indsatte i Anstalten ved Herstedvester til en grønlandsk anstalt som led i et udslusningsforløb. Baggrunden for forslaget er beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Efter det foreslåede § 102, stk. 4, 1. pkt., er det en betingelse for overførslen til Grønland, at overførslen må anses for formålstjenlig og forenelig med retssikkerheden.

Med denne betingelse tilkendegives, at udstationeringsordningen i første række bør anvendes over for dømte, som inden for forholdsvis kort tid forventes at kunne prøveløslades, jf. herved betænkning nr. 500/1968 om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland, s. 65-66, om en tilsvarende formulering.

Som anført i de almindelige bemærkninger pkt. 2.3., vil den dømtes accept af et relevant vilkår om behandling – f.eks. om at fortsætte en påbegyndt medicinsk, kønsdriftsæmpende behandling – indgå med betydelig vægt i vurderingen af, om udstationering er foreneligt med hensynet til retssikkerheden.

Viser den dømte sig uegnet til ophold i anstalt i Grønland, eller viser anstaltsanbringelse i Grønland sig ikke at give tilstrækkelig sikkerhed, kan den dømte efter det foreslåede § 102, stk. 4, 2. pkt., administrativt tilbageføres til Anstalten ved Herstedvester. Tilsvarende formuleringer anvendes i den gældende bestemmelse i § 104, stk. 2, om efterfølgende overførsel til Anstalten ved Herstedvester af personer, der oprindeligt er dømt til anbringelse i anstalt i Grønland. Der henvises herved til Folketingstidende 1977-78, Tillæg B, sp. 1077-78, hvorefter der med formuleringen »uegnet til ophold i anstalt i Grønland« gives mulighed for overførsel af den dømte til anstalt i Danmark i tilfælde, hvor overførslen må anses for påkrævet, fordi den dømte ikke kan rummes inden for rammerne af det grønlandske anstaltssystem.

Kompetencen til at træffe afgørelse i sager om udstationering er tillagt justitsministeren. Efter det foreslåede § 102, stk. 4, 3. pkt., har justitsministeren dog mulighed for at bemyndige Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn til at træffe afgørelse i disse sager.

Kriminalforsorgsnævnet, der er nedsat i medfør af kriminallovens § 121, har den stedlige ledelse af kriminalforsorgen i Grønland. Nævnet består af landsdommeren som formand, direktøren for Direktoratet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked (under hjemmestyret), politimesteren, kriminalforsorgslederen (som er leder af kriminalforsorgen i frihed, jf. kriminallovens § 123), overlægen i psykiatri ved Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk, 2 medlemmer udpeget af Grønlands Landsting samt 1 medlem udpeget af Kanukoka (de grønlandske kommuners landsforening). Nævnet behandler efter sin forretningsorden generelle spørgsmål om kriminalforsorgen i Grønland og træffer afgørelse i visse konkrete sager, bl.a. om prøveløsladelse, ligesom nævnet er klageinstans i forhold til afgørelser truffet af ledelsen af de grønlandske anstalter (politimesteren) eller af kriminalforsorgslederen.

Det er i første omgang kun hensigten at udnytte hjemmelen i § 102, stk. 4, 3. pkt., til at bemyndige Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn til at træffe afgørelse om tilbageførsel til Danmark (jf. 2. pkt.), mens afgørelse om udstationering til Grønland (jf. 1. pkt.) indtil videre vil blive truffet af Justitsministeriet (dvs. Direktoratet for Kriminalforsorgen). Herved opnås, at afgørelsen om henholdsvis udstationering og tilbageførsel træffes af den myndighed, der geografisk er tættest på den pågældende på tidspunktet for afgørelsen, og som derfor må antages at have bedst mulighed for at vurdere, om betingelserne herfor er opfyldt.

Til nr. 2

Med henvisningen i § 104, stk. 2, til den foreslåede § 102, stk. 4, præciseres, at udstationeringsordningen også kan anvendes over personer, der oprindeligt er dømt til anbringelse i anstalt i Grønland, og som efterfølgende ifølge rettens bestemmelse er overført til Anstalten ved Herstedvester.

Til § 2

Lovforslagets § 2 har til formål at skabe hjemmel for, at Grønlands Landsting kan fastsætte regler om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige i overensstemmelse med det i Landstinget den 3. oktober 1995 fremsatte forslag herom.

Baggrunden for forslaget er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger, pkt. 3.

Til nr. 1

Bestemmelsen indebærer, at det i hjemmestyrelovgivningen kan fastsættes, hvilke offentlige krav der kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse uden, at det er nødvendigt at få dom over skyldneren. Fastsættelse af regler herom forudsætter dog, at reguleringen af det pågældende område i øvrigt er et hjemmestyreanliggende.

Til nr. 2

Bestemmelsen indebærer, at det i hjemmestyrelovgivningen kan fastsættes, at offentlige krav, der kan tvangsfuldbyrdes (jf. lovforslagets § 2, nr. 1), kan inddrives ved hjælp af lønindeholdelse. Fastsættelse af regler herom forudsætter dog, at reguleringen af det pågældende område i øvrigt er et hjemmestyreanliggende.

Til nr. 3

Ud over regler om, hvilke offentlige krav der kan tvangsfuldbyrdes, herunder ved lønindeholdelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, indeholder forslaget til landstingslov om inddrivelse m.v. også yderligere bestemmelser, der dels er af retsplejemæssig karakter, dels af formue- eller familieretlig karakter.

Disse bestemmelser i forslaget til landstingslov angår bl.a. indtrædelse (modregning) i skyldners overskydende skat, ægtefællers solidariske hæftelse for husleje, betaling af daginstitutionsplads m.v.,

regler om betydningen af restancer ved antagelse af private virksomheder til at udføre arbejde eller leve-re varer eller tjenesteydelser til det offentlige samt regler om tredjemands oplysningspligt.

Den foreslåede § 23 a indebærer, at der i hjemmestyrelovgivningen – ud over de regler, der omfattes af lovforslagets § 2, nr. 1 og 2 – kan fastsættes visse regler om inddrivelse af offentlige krav. Disse regler kan imidlertid ikke fravige retsplejelovens regler.

Betingelsen om, at der kun kan fastsættes »nødvendige« regler om inddrivelse, indebærer, at hjemmestyret ikke har kompetence til generelt at fastsætte regler af retsplejemæssig (fogedretlig) karakter m.v. for offentlige krav. De ovennævnte regler i forslaget til landstingslov forudsættes at ligge inden for rammerne af bemyndigelsen i den foreslåede § 23 a og kræver ikke yderligere forhandling med Justitsministeriet. Det er ikke ganske udelukket, at hjemmestyret på et senere tidspunkt – inden Retsvæsenkommissionens betænkning foreligger, jf. herved pkt. 3.3. i de almindelige bemærkninger – kan fastsætte enkelte yderligere regler i medfør af § 23 a, men det forudsætter, at forslag herom drøftes med Justitsministeriet inden fremsættelsen. Fastsættelse af yderligere regler ud over de nu foreslåede forudsættes kun at komme på tale, hvis reguleringen ikke skønnes at kunne afvente Retsvæsenkommissionens revision af retsplejeloven.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1996.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 13. februar 1979, som ændret senest ved lov nr. 969 af 4. december 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 102 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Justitsministeren kan bestemme, at personer, der i medfør af *stk. 3* er dømt til anbringelse i anstalt i Danmark, skal overføres til anstalt i Grønland, når det må anses for formålstjenligt og foreneligt med hensynet til retssikkerheden. Viser den dømte sig uegnet til ophold i anstalt i Grønland, eller viser denne anbringelse sig ikke at give tilstrækkelig sikkerhed, kan justitsministeren bestemme, at den pågældende skal tilbageføres til anstalt i Danmark. Justitsministeren kan bemyndige Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn til at træffe afgørelse efter 1. og 2. pkt.«

Stk. 4 og *5* bliver herefter *stk. 5* og *6*.

»§ 102. Når det må anses for påkrævet for at forebygge, at tiltalte begår yderligere lovovertrædelser, eller nødvendigt af hensyn til den almindelige lovlydighed, kan tiltalte dømmes til anbringelse i anstalt. Tiden for anbringelsen, som ikke kan overstige 10 år, fastsættes i dommen.

Stk. 2. En person kan dog dømmes til anbringelse på ubestemt tid, hvis

- 1) han findes skyldig i drab, røveri, voldtægt eller anden alvorlig sædelighedsforbrydelse, frihedsberøvelse, alvorlig voldsforbrydelse, trusler af den i § 70 nævnte art eller brandstiftelse eller i forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og
- 2) det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om hans person, herun-

der navnlig om tidligere kriminalitet, må antages, at han frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og

- 3) anbringelse på ubestemt tid findes påkrævet for at forebygge denne fare.

Stk. 3. Anses en person, der er omfattet af *stk. 2*, på grund af psykisk abnormitet uegnet til anbringelse i anstalt i Grønland, eller giver sådan anbringelse ikke tilstrækkelig sikkerhed, kan han dømmes til anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under kriminalforsorgen i Danmark. § 103, *stk. 2* og *3*, § 104, *stk. 4*, og § 108 finder herved tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. ---

---«

2. I § 104, *stk. 2*, indsættes efter 2. *pkt.*:

»§ 102, *stk. 4*, finder tilsvarende anvendelse.«

»§ 104. Findes det hensigtsmæssigt på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder, kan retten bestemme, at han skal overføres til hospital eller egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg, om fornødent i Danmark. Sådan overførelse kan i almindelighed ikke ske uden den dømtes samtykke.

Stk. 2. Hvis den dømte på grund af psykisk abnormitet viser sig uegnet til ophold i anstalt, og overførelse efter *stk. 1* ikke findes anvendelig, kan retten bestemme, at han skal overføres til hospital, om fornødent i Danmark, eller til en psykiatrisk ledet anstalt under kriminalforsorgen i Danmark. Retten kan ligeledes træffe bestemmelse om sådan overførelse, hvis den dømte er anbragt i anstalt på

ubestemt tid og anstaltsanbringelse i Grønland viser sig ikke at give tilstrækkelig sikkerhed.

Stk. 3. — — —

— — —«

§ 2

I lov om rettens pleje i Grønland, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 99 af 21. marts 1984, som ændret senest ved lov nr. 1082 af 20. december 1995, foretages følgende ændringer:

1. I *kapitel 7, § 1*, indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* En fordring kan desuden tvangsfuldbyrdes, når dette for sagsområder, der hører under hjemmestyret, er fastsat ved lands- tingslov eller landstingsforordning.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

»§ 1. Tvangsfuldbyrdelse kan ske på føl- gende grundlag:

- 1) Domme, kendelser og beslutninger afsagt eller truffet af grønlandske domstole eller af andre grønlandske myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivningen kan tvangs- fuldbyrdes.
- 2) Forlig indgået for de under nr. 1 nævnte myndigheder samt forlig indgået under vilkårsforhandling i henhold til lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og op- løsning.
- 3) Domme, kendelser og beslutninger afsagt eller truffet af danske domstole eller af an- dre danske myndigheder, hvis afgørelser kan tvangsfuldbyrdes i Danmark og forlig indgået for de pågældende myndigheder.
- 4) Pantebreve, for så vidt angår ejerpantebrev- e og skadesløsbreve dog kun, når gæl- dens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart frem- går af omstændighederne.

Stk. 2. Tvangsfuldbyrdelse kan endvidere ske for følgende fordringer:

- 1) Krav på tilbagebetaling af lån eller renter af lån ydet af det offentlige mod sikkerhed i fast ejendom eller løsøre.
- 2) Det offentliges krav på betaling af leje af husrum samt betaling af varme, el, vand og renovation.
- 3) Skatter og afgifter til det offentlige i hen- hold til den grønlandske lovgivning.
- 4) Krav på betaling af underholdsbidrag, der er fastsat af en myndighed i Grønland.
- 5) Bidragskrav, der er fastsat ved dansk øv- righedsresolution, samt skatte- og afgifts- krav, der kan tvangsfuldbyrdes i Dan- mark.
- 6) Erstatningsbeløb efter § 14.

Stk. 3. Landsdommeren kan godkende, at andre krav der i Danmark kan gøres til gen- stand for tvangsfuldbyrdelse, skal kunne ind- drives.«

2. *Kapitel 7, § 12, stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Tvangsfuldbyrdelse af pengekrav ved tilba- geholdelse i udbetaling af penge, der tilkommer skyldneren, kan ske for fordringer omfat- tet af § 1, stk. 2, nr. 1, 2, 4, 5 og 6, samt når dette for sagsområder, der hører under hjemmesty- ret, er fastsat ved landstingslov eller lands- tingsforordning.«

»§ 12. I de tilfælde, der er nævnt i § 1, stk. 2, nr. 1, 2, 4, 5 og 6 kan fuldbyrdelse end- videre ske ved tilbageholdelse i udbetaling af penge, der tilkommer skyldneren. Tilbagebe- taling kan finde sted i alle udbetalinger, her- under udbetaling af arbejds løn og af tilgode- havende for salg af produkter.

Stk. 2. — — —

— — —«

3. I *kapitel 7* indsættes efter § 23:

»§ 23 a. Inden for rammerne af bestemmel- serne i dette kapitel kan der efter forhandling med justitsministeren ved landstingslov eller landstingsforordning fastsættes nødvendige, supplerende bestemmelser om inddrivelse af fordringer inden for sagsområder, der hører under hjemmestyret.«